

ภาคผนวก ข-15

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปทุมธานี

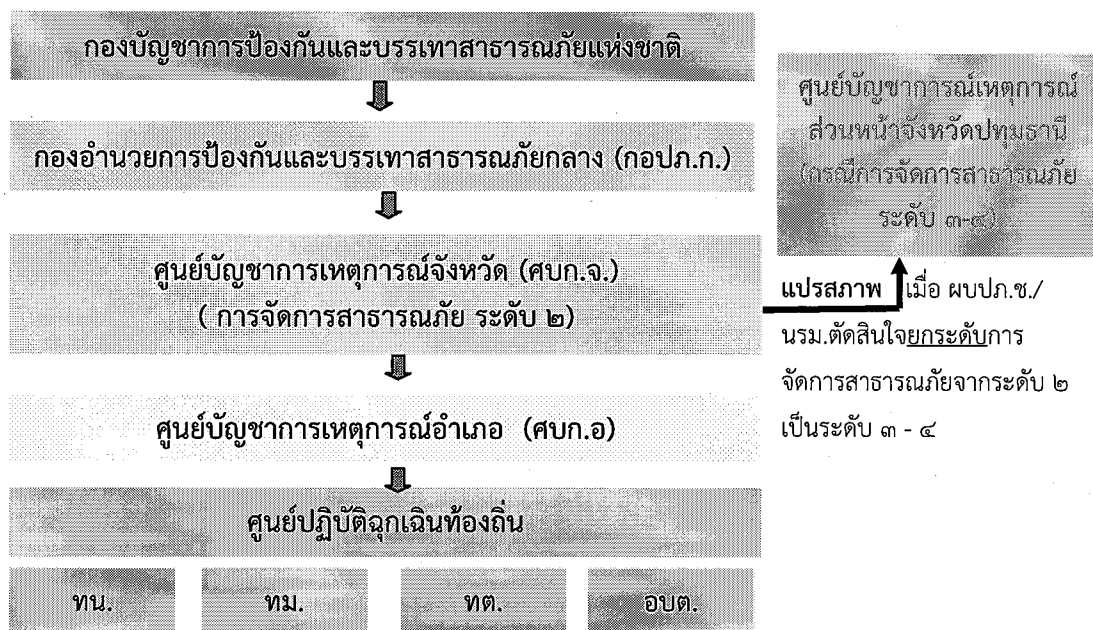
บทที่ ๕

การจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉิน

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน เป็นการปฏิบัติการเพื่อลดความรุนแรงของสาธารณภัย รวมทั้งการรักษาชีวิต สร้างความมั่นใจ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นระเบียบของเจ้าหน้าที่และประชาชน โดยให้ยึดถือว่าการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นเรื่องเร่งด่วน ลำดับแรกที่จะต้องเร่งเข้าระงับและให้ความช่วยเหลือ ดังนั้น ในภาวะปกติ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมไว้ เพื่อให้สามารถเผชิญกับเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้ การจัดการในภาวะฉุกเฉินแต่ละระดับได้มอบหมายให้ผู้ที่มีความชำนาญในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นผู้รับผิดชอบแต่ละระดับของการจัดการสาธารณภัย

๕.๑ การจัดตั้งองค์กรปฏิบัติในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดจะจัดตั้งองค์กรปฏิบัติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ วางแผนและบูรณาการหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันและรับมือกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น

แผนภาพที่ ๕-๑ องค์กรปฏิบัติในการจัดการภาวะฉุกเฉิน

๕.๑.๑ การจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก ระดับ ๑ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

- ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น (เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล)

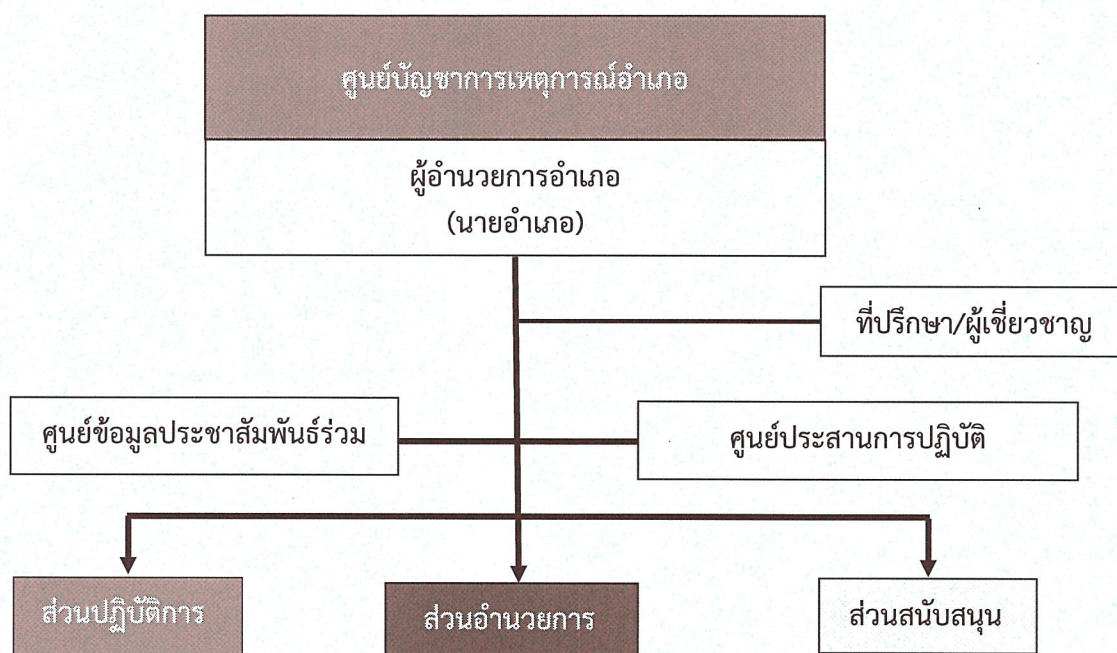
ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งพื้นที่ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัย ตามขีด

ความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียง และหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และ/หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๕.๑.๒ การจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก ระดับ ๑ (อำเภอ)

- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ (ศบก.อ.)

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีผู้บัญชาการอำเภอเป็นผู้ควบคุมและสั่งการเพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น รวมทั้งอำนาจการและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทั่วถึง

หมายเหตุ : โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยยึดหลักมาตรฐาน เอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

แผนภาพที่ ๕-๒ : โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ

๕.๑.๓ การจัดการสาธารณภัยขนาดกลาง ระดับ ๒ (จังหวัด)

- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด (ศบก.จ.)

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีผู้บัญชาการจังหวัด เป็นผู้สั่งการ ควบคุม และบัญชาการ โดยมีนายกองการบริหารส่วนจังหวัด/รองผู้บัญชาการจังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการจังหวัด ในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัด จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้แก่กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับพื้นที่ รวมทั้งอำนาจการและ

ประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

๕.๑.๔ การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ และสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง ระดับ ๓-๔

- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด

ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดแปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณีเมื่อมีการยกระดับเป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) ให้มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยรับผิดชอบอำนาจการควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการจัดการสาธารณภัย และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดปทุมธานี / อำเภอ มีโครงสร้างและองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ มีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ การสังเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/ผู้อำนวยการเห็นสมควร ทั้งนี้ จำนวนของคณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญให้เป็นไปตามที่เห็นสมควร

(๒) ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม มีหน้าที่ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชน และสื่อมวลชนรวมทั้งปฏิบัติการทางจิตวิทยามวลชน โดยให้สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำขอบเขตแผนงาน การกิจและโครงสร้างภายในศูนย์ฯ

(๓) ศูนย์ประสานการปฏิบัติ มีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคมด้านกฎหมาย ธุรกิจและกำลังพล ทั้งนี้ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) ให้ประสานงานด้านกิจการต่างประเทศ โดยให้ที่ทำการปกครองจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักร่วมกันจัดทำขอบเขต แผนงาน การกิจและโครงสร้างภายในของศูนย์ฯ ทั้งนี้ ให้ที่ทำการปกครองจังหวัด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด และหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ด้วย

(๔) ส่วนปฏิบัติการ มีหน้าที่ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ พื้นฟูสู่สภาวะปกติ ดับเพลิง ค้นหาและกู้ภัย สารเคมีและวัตถุอันตราย บริการการแพทย์และสาธารณสุข คมนาคม รักษาความสงบเรียบร้อย ประสานทรัพยากร และทางทหาร โดยให้กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แขวงทางหลวงจังหวัด แขวงทางหลวงชนบทจังหวัด สำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด โรงพยาบาลปทุมธานี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด มูลนิธิกู้ภัยภายในจังหวัดปทุมธานี หน่วยงานที่มีหน้าที่ดังกล่าวร่วมกันจัดทำขอบเขตแผนงานการกิจ และโครงสร้างภายในของส่วนฯ

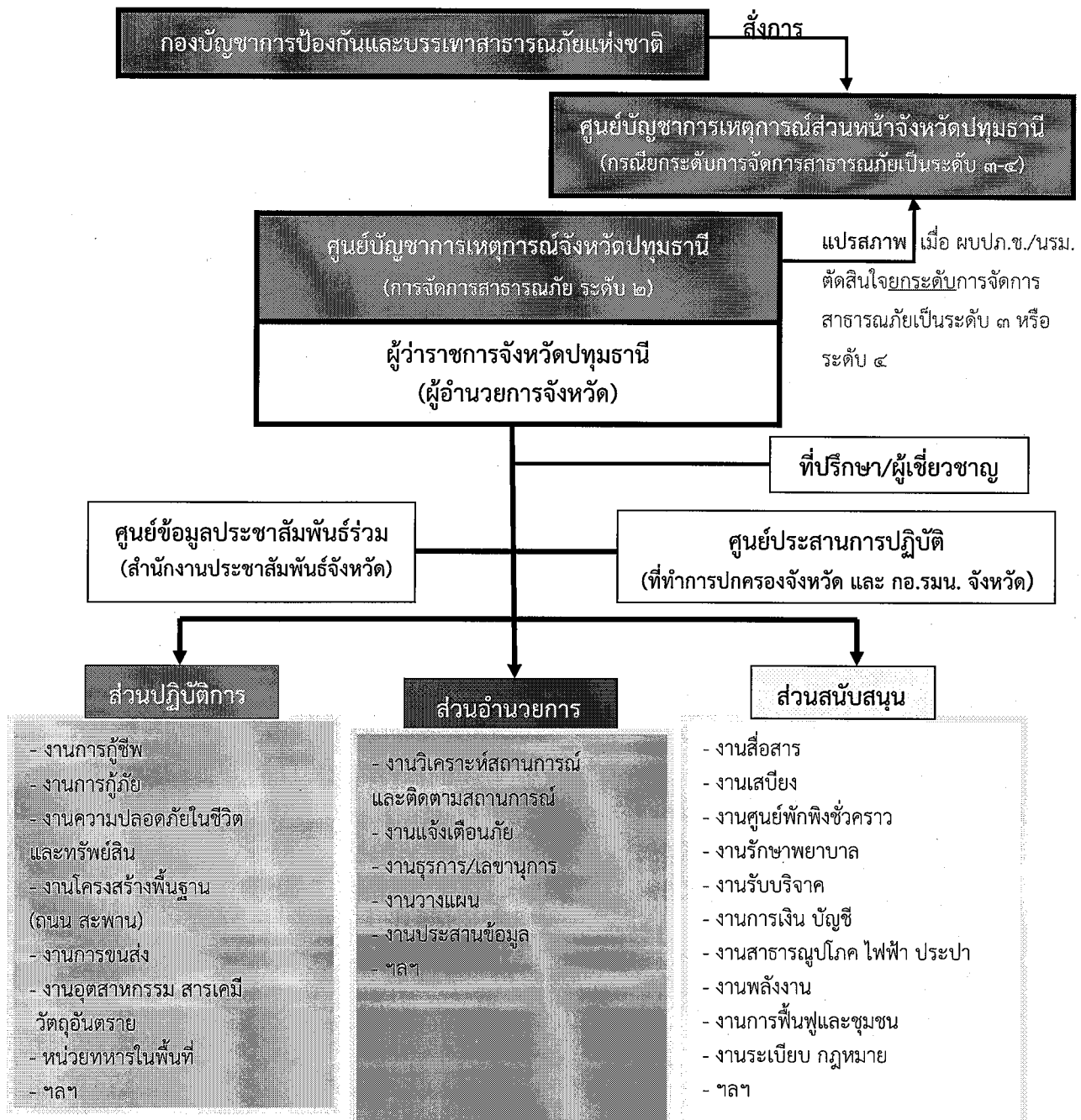
(๕) ส่วนอำนวยการ มีหน้าที่ติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์แจ้งเตือนภัย รวบรวม ประสานข้อมูล และประเมินความต้องการและความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากรในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงจัดเตรียมเอกสารและวางแผนเผชิญเหตุโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนปฏิบัติการ เป็นฐานดำเนินการ ทั้งนี้ ให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จังหวัด สถาบันอุดมศึกษาจังหวัด โครงการชลประทานจังหวัด สำนักงานสถิติจังหวัด หรือหน่วยงานตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดทำขอบเขตแผนงานภารกิจและโครงสร้างภายในของส่วนฯ พร้อมทั้ง ให้การสนับสนุนสถานที่ปฏิบัติงานแก่กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด

(๖) ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ดังนี้

(๖.๑) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆด้านที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ ด้านการสื่อสารโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การพลังงาน การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม การสาธารณสุข การโยธาธิการ และการคมนาคม การฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน โดยให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานพลังงานจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัด บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) สาขาปทุมธานี หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจในแต่ละด้านร่วมกันจัดทำขอบเขตแผนงานภารกิจ และโครงสร้างภายในของส่วนฯ

(๖.๒) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และการรับบริจาค โดยให้คลังจังหวัด เป็นหน่วยรับผิดชอบภารกิจด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นหน่วยรับผิดชอบภารกิจ ด้านการรับบริจาค พร้อมทั้ง ให้ร่วมกันจัดทำขอบเขต แผนงาน ภารกิจ โครงสร้างภายในของส่วน ฯ

หมายเหตุ : โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยยึดหลักมาตรฐาน เอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

แผนภาพที่ ๕-๓ : โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดปทุมธานี (ศบก.จ.ปท.)
(การจัดการสาธารณภัยระดับ ๒)/ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัดปทุมธานี
(การจัดการสาธารณภัยระดับ ๓-๔)

๕.๒ การบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command)

การบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command) เป็นเครื่องมือที่ใช้สั่งการ ควบคุม และประสานความร่วมมือของแต่ละหน่วยงานในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน และเป็นระบบปฏิบัติการในการระดมทรัพยากรไปยังที่เกิดเหตุ เพื่อให้สามารถปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ โดยให้ทุกส่วนราชการ หน่วยงาน และภาคเอกชนใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์เป็นระบบมาตรฐานของประเทศในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

จังหวัดปทุมธานีกำหนดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติรับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินในรูปแบบโครงสร้างของ “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดปทุมธานี” โดยมีผู้อำนวยการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด มีอำนาจในการควบคุม สั่งการ และบัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ หากเมื่อสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีลุกลามขยายเป็นวงกว้าง ประชาชนได้รับผลกระทบจำนวนมาก และผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีตัดสินใจยกระดับการจัดการสาธารณภัยของจังหวัดปทุมธานีเป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดปทุมธานี จะแปรสภาพเป็น “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัดปทุมธานี” และรับข้อสั่งการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติไปปฏิบัติ โดยกำหนดรูปแบบองค์กรปฏิบัติตั้งแต่ระดับจังหวัดถึงระดับพื้นที่ ดังนี้

ระดับการจัดการ สาธารณภัย	องค์กรรับผิดชอบการจัดการ สาธารณภัยในภาวะปกติ (ในช่วงไม่เกิดสาธารณภัย)	องค์กรรับผิดชอบ ในภาวะฉุกเฉิน (ในช่วงเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)	ผู้บัญชาการ (ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย)
ระดับ ๑ (อำเภอ /เทศบาล / องค์การบริหาร ส่วนตำบล เข้าควบคุม สถานการณ์สาธารณภัย)	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยเทศบาลนคร (จำนวน ๑ แห่ง) เทศบาลเมือง (จำนวน ๔ แห่ง) / เทศบาลตำบล (จำนวน ๑๗ แห่ง) / องค์การบริหารส่วนตำบล (จำนวน ๓๗ แห่ง) (กอปภ.ทน./ทม./ทต./อบต.)	ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ท้องถิ่น	ผู้อำนวยการท้องถิ่น
	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.) (จำนวน ๗ แห่ง)	ศูนย์บัญชาการ เหตุการณ์อำเภอ (กอปภ.อ.จัดตั้งศูนย์ฯ อำเภอ)	ผู้อำนวยการอำเภอ
ระดับ ๒ (จังหวัดเข้าควบคุม สถานการณ์สาธารณภัย)	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ปทุมธานี	ศูนย์บัญชาการ เหตุการณ์จังหวัด ปทุมธานี (กอปภ.จ.จัดตั้งศูนย์ฯ จังหวัด)	ผู้อำนวยการจังหวัด

และดำเนินการ ดังนี้

๑) เมื่อเกิดสาธารณภัยขนาดเล็ก (ความรุนแรงระดับ ๑) ให้ปฏิบัติ ดังนี้

เมื่อเกิดสาธารณภัย ที่มีสถานการณ์สาธารณภัยขนาดเล็ก (ความรุนแรงระดับ ๑) ซึ่งอาจมีผลกระทบเป็นวงกว้างครอบคลุมพื้นที่หลายตำบล ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ เข้าควบคุมสถานการณ์ ตามลำดับ

๒) กรณีเกิดสาธารณภัยขนาดกลาง (ความรุนแรงระดับ ๒) ผู้อำนวยการจังหวัดเข้าควบคุมสถานการณ์

(๑) เมื่อเกิดสาธารณภัย มีความรุนแรงของสาธารณภัยขนาดกลาง (ความรุนแรงระดับ ๒) ขยายเป็นบริเวณกว้างครอบคลุมพื้นที่หลายตำบลหรืออำเภอ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำเภอ ได้วิเคราะห์และประเมินศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสถานการณ์ภัยพิบัติในแต่ละด้านที่มีอยู่ในพื้นที่แล้ว เกินขีดความสามารถของผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ที่จะควบคุมสถานการณ์ได้ โดยลำพัง หรือโดยเร็ว ให้ผู้อำนวยการอำเภอ ขอรับการสนับสนุนจากผู้อำนวยการจังหวัด เพื่อพิจารณาเข้าควบคุมสถานการณ์

(๒) กรณีผู้อำนวยการจังหวัดเข้าควบคุมสถานการณ์ ให้โอนการบังคับบัญชาจากผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ไปขึ้นกับผู้อำนวยการจังหวัด

(๓) เมื่อผู้อำนวยการจังหวัด เข้าควบคุมสถานการณ์ ให้จังหวัดสนับสนุนการปฏิบัติในการเผชิญเหตุสาธารณภัยแต่ละด้านอย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งสั่งการให้ทุกหน่วยปฏิบัติ ดังนี้

(๓.๑) ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด (ศบจ.) ควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามแนวทางการปฏิบัติในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓.๒) หน่วยงานหลักประจำส่วนต่างๆ เช่น ส่วนปฏิบัติการ ส่วนอำนาจการสนับสนุน เป็นต้น รายงานผลการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบให้ผู้อำนวยการจังหวัดทราบ และให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปทุมธานี สรุปและรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการสั่งการต่อไป

(๓.๓) ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือพร้อมทั้งความต้องการรับการสนับสนุน (ถ้ามี) และรายงานให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ทราบทุกวันจนกว่าสถานการณ์ภัยจะยุติ

๕.๓ การปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัย

๕.๓.๑ กรณีเกิดสาธารณภัยขนาดเล็ก (การจัดการสาธารณภัยระดับ ๑) เป็นอำนาจของผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือผู้อำนวยการอำเภอ ในการควบคุมและสั่งการ โดยให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งพื้นที่ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ/หรือ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ เพื่อเข้าจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ

ทั้งนี้ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้แก่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ

๕.๓.๒ กรณีเกิดสาธารณภัยขนาดกลาง (การจัดการสาธารณภัยระดับ ๒) เป็นอำนาจของผู้อำนวยการจังหวัด ในการควบคุมและสั่งการ และบัญชาการ โดยให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา

สาธารณสุขจังหวัด จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด เพื่อเข้าจัดการสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัด จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้ง อำนาจการและประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธาณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

๕.๓.๓ กรณีเกิดสาธารณสุขขนาดใหญ่และกรณีเกิดสาธารณสุขร้ายแรงอย่างยิ่ง (การจัดการสาธารณสุขระดับ ๓- ๔) เป็นอำนาจของผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ ในการควบคุมและสั่งการ และบัญชาการ และกรณีเกิดสาธารณสุขร้ายแรงอย่างยิ่งเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ในการควบคุมและสั่งการ และบัญชาการ โดยให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด แปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ โดยรับผิดชอบอำนาจการ ควบคุมปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัด พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการจัดการสาธารณสุข และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การสาธาณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

๕.๔ การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณสุข

เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณสุขในเขตพื้นที่ ให้มีการออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณสุขได้ตามดุลยพินิจ เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณสุขในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ	การจัดการ	ผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณสุข
๑.	สาธารณสุขขนาดเล็ก	ผู้ว่าราชการจังหวัด
๒.	สาธารณสุขขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด
๓	สาธารณสุขขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ
๔	สาธารณสุขร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เมื่อเกิดเหตุสาธารณสุขในพื้นที่ใดให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขอำเภอ และหรือ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ตรวจสอบข้อเท็จจริง และรายงานสถานการณ์สาธารณสุขที่เกิดขึ้น ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขจังหวัดทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจประกาศเขตพื้นที่ประสบภัย

(๒) เมื่อเกิดสาธารณสุขขึ้นและส่งผลกระทบต่อสาธารณสุข และก่อให้เกิดอันตราย ต่อชีวิตร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน ในพื้นที่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเขตพื้นที่ประสบภัยสาธารณสุขตามดุลยพินิจ โดยมีแนวทางการประกาศ ดังนี้

(๒.๑) ระบุประเภทสาธารณสุข

(๒.๒) สาเหตุการเกิดสาธารณสุข

(๒.๓) ช่วงเวลา ที่เกิดสาธารณสุข

(๒.๔) พื้นที่ที่เกิดสาธารณสุข

(๒.๕) ผลกระทบต่อสาธารณสุขและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน

ทั้งนี้ ผู้ประสบภัยอาจขอให้หนังสือรับรองพื้นที่ประสบภัย ทั้งที่เป็นบุคคล และนิติบุคคลได้ โดยให้เป็นไปตามรูปแบบที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนดและตามแนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

๕.๕ การตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณภัย

ให้ผู้อำนวยการจังหวัด ใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ ประกอบการพิจารณาตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณภัย เพื่อควบคุม สิ่งการ และปัญหาการ พร้อมทั้งสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ให้ยุติโดยเร็ว

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
๑. พื้นที่	พื้นที่ใช้สอยในลักษณะต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบและความเสียหาย ๑.๑ พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ ๑.๒ พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และประกอบการ ๑.๓ พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) ๑.๔ พื้นที่ทางธรรมชาติ
๒. ประชากร	จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ๒.๑ จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ ๒.๒ จำนวนผู้อพยพ ๒.๓ จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
๓. ความซับซ้อน	ความยากง่ายสถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์ ๓.๑ ความรุนแรงของภัย ความเฉพาะเจาะจงทางเทคนิคของภัย การเกิดภัยต่อเนื่อง ๓.๒ ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และเส้นทางการให้ความช่วยเหลือ ๓.๓ การคาดการณ์ขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อระยะเวลาที่การดำเนินกิจกรรมปกติที่ต้องหยุดชะงัก ระยะเวลาที่ต้องใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาที่ต้องช่วยฟื้นฟูเบื้องต้น
๔. ศักยภาพด้านทรัพยากร	ความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากร ๔.๑ กำลังคน ทั้งของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน พร้อมทั้งอาสาสมัครหน่วยงานต่างๆ ๔.๒ เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่างๆ ที่ต้องใช้ตามแต่ลักษณะทางเทคนิคของภัย ๔.๓ ปัจจัยยังชีพสำหรับแจกจ่ายผู้ได้รับผลกระทบของหน่วยงานหลัก และจากการสนับสนุนจากภาคีหลัก ๔.๔ แหล่งที่มาและจำนวนเงินงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
๕. การพิจารณาตัดสินใจ ของผู้อำนวยการ	ดุลพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่างๆ ๕.๑ ขอบเขตการปกครอง ๕.๒ การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณสุข

กระบวนการตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณสุขของจังหวัดปทุมธานี

๑. เมื่อมีสาธารณสุขเกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นเข้าจัดการสาธารณสุขและควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐

๒. ผู้อำนวยการท้องถิ่น แจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอและผู้อำนวยการจังหวัดทราบ และรายงานสถานการณ์เป็นระยะ

๓. ในกรณีผู้อำนวยการท้องถิ่นเห็นว่ามีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอและ/หรือผู้อำนวยการจังหวัด เพื่อสั่งการให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุน

๔. ในการจัดการสาธารณสุขขนาดเล็ก กรณีที่ผู้อำนวยการจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าควรเข้าควบคุมสถานการณ์เอง หรือเมื่อผู้อำนวยการท้องถิ่นและ/หรือผู้อำนวยการอำเภอร้องขอ เนื่องจากเห็นว่าสถานการณ์สาธารณสุขมีความรุนแรงเกินศักยภาพที่ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือผู้อำนวยการอำเภอจะสามารถควบคุมได้ ให้ผู้อำนวยการจังหวัดพิจารณาตัดสินใจประกาศยกระดับการจัดการสาธารณสุข

๕. ในการจัดการสาธารณสุขขนาดกลาง หากผู้อำนวยการจังหวัดเห็นว่าสาธารณสุขที่เกิดขึ้นเป็นสาธารณสุขขนาดใหญ่ มีพื้นที่เสียหายเป็นบริเวณกว้างขวาง จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษต้องระดมความช่วยเหลือจากส่วนราชการ ภาคเอกชนและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้อำนวยการจังหวัดไม่สามารถควบคุมและระงับสาธารณสุขได้ หรือกรณีที่เห็นว่าเป็นสาธารณสุขขนาดใหญ่มากเป็นพิเศษที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่งต่อชีวิตทรัพย์สินและขวัญกำลังใจของประชาชนทั้งประเทศ ให้ผู้อำนวยการจังหวัดเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้พิจารณาตัดสินใจประกาศยกระดับเป็นการจัดการสาธารณสุขขนาดใหญ่ หรือการจัดการสาธารณสุขร้ายแรงอย่างยิ่ง แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ในการตัดสินใจประกาศยกระดับการจัดการสาธารณสุข หรือในการพิจารณาเพื่อเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ประกาศยกระดับการจัดการสาธารณสุข ของผู้อำนวยการจังหวัดปทุมธานี ให้ผู้อำนวยการจังหวัดแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสาธารณสุขที่เกิดขึ้นอย่างน้อย ๙ คน เป็นคณะกรรมการ ทำหน้าที่ประเมินสถานการณ์และขีดความสามารถในการจัดการสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่

คณะกรรมการพิจารณาการยกระดับการจัดการสาธารณสุข จังหวัดปทุมธานี

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
๒. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	กรรมการ
๓. ปลัดจังหวัด	กรรมการ
๔. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด	กรรมการ
๕. ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการอำเภอในพื้นที่เกิดสาธารณสุข	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการท้องถิ่นในพื้นที่เกิดสาธารณสุข	กรรมการ
๘. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสาธารณสุข (ถ้ามี)	กรรมการ
๙. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขจังหวัด	กรรมการและเลขานุการ

๕.๖ การปฏิบัติการอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณสุขขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยในเขตพื้นที่นั้นจะเป็นอันตรายให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๐ มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้น ออกจากพื้นที่อย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอพยพ ไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชั่วโมง ก่อนเกิดสาธารณสุข และจัดให้มีกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินของประชาชน โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

(๕.๖.๑) การอพยพเคลื่อนย้าย

(๑) จัดลำดับความสำคัญของผู้อพยพ โดยแบ่งกลุ่มผู้อพยพที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ (กลุ่มเปราะบาง) เช่น กลุ่มผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก สตรี ควรได้รับการพิจารณาให้อพยพไปก่อน เป็นต้น กรณีเด็ก บิดาและมารดาควรอพยพไปด้วยกันทั้งครอบครัว และควรอพยพเป็นกลุ่ม โดยให้ทำการปกครองอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(๒) จัดให้มีสถานที่ปลอดภัยและที่พักพิงชั่วคราวแก่ผู้อพยพและเจ้าหน้าที่ โดยจัดระเบียบพื้นที่อพยพให้เหมาะสมเป็นสัดส่วนและมีระบบสุขาภิบาล โดยให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(๓) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในพื้นที่ที่เกิดสาธารณสุขและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อรองรับการอพยพ เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและส่วนราชการ และสามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายเป็นไปอย่างมีระบบ สามารถระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในการขนย้ายทรัพย์สินของใช้ในพื้นที่ที่เกิดสาธารณสุขและพื้นที่ใกล้เคียงตามที่ได้รับการร้องขอ โดยให้แขวงทางหลวงจังหวัด แขวงทางหลวงชนบทจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ร่วมกันดำเนินการ หากไม่เพียงพอประสานหน่วยงานทหารในพื้นที่

(๕) ให้มีการจัดทำทะเบียนเพื่อตรวจสอบจำนวนผู้อพยพและผู้ที่ยังติดค้างในพื้นที่ โดยให้ทำการปกครองอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ ร่วมกันดำเนินการ

(๖) จัดให้มีการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขในพื้นที่อพยพ

(๗) จัดให้มีระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของพื้นที่รองรับการอพยพ โดยจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาสาสมัคร ตามความเหมาะสม

(๘) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่เพื่อจัดทำลาดตระเวนและทรัพย์สินของผู้พวยพเป็นระยะๆ หากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอ ให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จังหวัด อำเภอก หรือจัดหาอาสาสมัครจากประชาชน แต่หากสถานการณ์ล่อแหลมเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตห้ามเจ้าหน้าที่/อาสาสมัครออกปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยง โดยเด็ดขาดจนกว่าสถานการณ์จะบรรเทาความรุนแรงลง และสามารถเข้าไปตรวจในพื้นที่ได้ โดยไม่มี ความเสี่ยง พร้อมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้พวยพทราบสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

(๙) จัดหาพื้นที่รองรับสำหรับการอพยพสัตว์เลี้ยง โดยให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ดำเนินการสำรวจ จัดทำบัญชี ประชาชนผู้เลี้ยงสัตว์ และผู้ประกอบการ รวมทั้ง จัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องจักรกล สำหรับใช้ในการอพยพ หากไม่เพียงพอให้ประสานงานหน่วยงาน ที่มีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ

(๕.๖.๒) การยกเลิกสถานการณ์

ให้มีการติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์เป็นระยะ ๆ เพื่อป้องกันความสับสน พร้อมทั้งให้มีการยืนยันความชัดเจนถึงการยกเลิกสถานการณ์ และแจ้งให้ผู้พวยพเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่พื้นที่ อยู่อาศัยต่อไป

(๕.๖.๓) การอพยพกลับ

ให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มพวยพจัดระเบียบและลำดับก่อนหลัง ก่อนการอพยพกลับ พร้อมทั้ง ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพกลับ เมื่อได้รับแจ้งข่าวการสิ้นสุดสถานการณ์ สาธารณภัย เพื่อให้ประชาชนเตรียมความพร้อมและรอรับการแจ้งจุดอพยพกลับไปสู่พื้นที่อยู่อาศัย

(๕.๖.๔) การอพยพส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นการเคลื่อนย้ายหน่วยราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถให้บริการได้ ตามปกติ โดยให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในเขตพื้นที่แบ่งประเภทส่วนราชการที่จะอพยพตามลำดับ และความ จำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่รองรับการอพยพส่วนราชการ ครอบคลุม ส่วนราชการ และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๗ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน

เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในช่วงเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติแก่ส่วนราชการและ ประชาชนให้ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ภัยพิบัติ และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหน่วยงาน อย่างถูกต้อง มีความเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้มีทัศนคติที่ดี และมีความเข้าใจ ที่ถูกต้อง และป้องกันความตื่นตระหนก ตกใจ ความกลัวเกินกว่าเหตุ ความเข้าใจผิด ตลอดจนความสับสน อลหม่านด้านข้อมูลข่าวสาร และกระแสข่าวลือต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ และ ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน โดยให้มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ในส่วนอำนาจการ ภายใต้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด กำหนดแผน ประชาสัมพันธ์สำหรับใช้ปฏิบัติในช่วงเกิดสถานการณ์ภัย ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมพร้อม การกำหนด รูปแบบการดำเนินงาน ว่าควรมีอะไรบ้าง ดำเนินงานอย่างไร และจัดแบ่งหน้าที่และแนวทางปฏิบัติ ไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง กำหนดเจ้าหน้าที่เฉพาะในการเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแก่สื่อมวลชน โดยเฉพาะ เพื่อให้ข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ ป้องกันปัญหาความคลาดเคลื่อน

ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชน ที่อาจก่อให้เกิดภาพลักษณ์ในเชิงลบและทำลายความเชื่อถือของผู้ประสพภัยต่อหน่วยงาน

๒) ในระยะเกิดเหตุ ก่อนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชน ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียด เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ชัดเจน รวมทั้งต้องเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ป้องกันการสับสนของประชาชน ซึ่งจะช่วยลดความตื่นตระหนกจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่ชัดเจน

๓) ในการประชาสัมพันธ์ ให้คำนึงถึงความรู้สึกของผู้รับรู้ข่าวสาร และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยพิบัติ โดยนำเสนอในลักษณะของการให้ขวัญและกำลังใจ และเป็นการรายงานข่าวด้วยความถูกต้องและชัดเจน รูปแบบของการสื่อสารประชาสัมพันธ์จะต้องเหมาะสมกับความสูญเสียที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถสร้างภาพลักษณ์ในเชิงบวกกับผู้ประสพภัยและสาธารณชน ตลอดจนป้องกันการเกิดปัญหาเรื่องความเสียหายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายหลังจากสถานการณ์ภัยพิบัติสงบลงแล้ว

๔) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ให้ดำเนินการด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง ทางสื่อต่างๆ ทั้งสื่อในท้องถิ่น และสื่อวิทยุกระจายเสียง หอกระจายข่าว โทรทัศน์เคเบิลทีวี ฯลฯ เพื่อลดผลกระทบจากกระแสข่าวลือ ที่อาจเกิดขึ้นในช่วงที่เกิดสถานการณ์ภัยพิบัติ และในกรณีที่มีข่าวเชิงลบที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์หน่วยงาน ควรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารพร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนได้เข้าใจถูกต้องตรงกัน

๕) กรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือต่อหน่วยงานส่วนกลาง เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชนต่อไป

การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

๑) จัดการข้อมูลข่าวสาร

(๑) ติดตาม ประสานรับ แลกเปลี่ยน และคัดกรองข้อมูลข่าวสารจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเรื่องราวร้องเรียนจากประชาชน จากทุกช่องทางการสื่อสาร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ social media เป็นต้น

(๒) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป

(๓) จัดทำฐานข้อมูล และปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์

(๔) ผลิตข้อมูลสำหรับการแถลงข่าวของผู้อำนวยการจังหวัดและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ

๒) ประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน

(๑) กำหนดให้มีชุดตอบโต้ข่าวสารลง เพื่อประชาสัมพันธ์และยืนยันข้อเท็จจริงให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

(๒) กำหนดให้มีชุดประสานข้อมูลข่าวสาร เพื่อสนับสนุนข้อมูลในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสื่อมวลชนทั้งในระดับพื้นที่ อำเภอ จังหวัด และประเทศ

(๓) กำหนดช่วงเวลาแถลงข่าวของผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้ได้รับมอบหมาย

(๔) กำหนดช่องทางการแถลงข่าว

(๔.๑) ให้สัมภาษณ์ทางสถานีวิทยุ/โทรทัศน์/สื่อท้องถิ่น/สื่อสิ่งพิมพ์/เสียงตามสาย

(๔.๒) จัดสถานที่แถลงข่าว

(๔.๓) เผยแพร่ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๔.๔) เผยแพร่ผ่านรถประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ประสบภัย

๕.๘ การปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์

๕.๘.๑ การรายงานข้อมูล

เป็นการรายงานข้อมูลข่าวสารกรณีเกิดสาธารณภัย ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานพร้อมทั้งรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งด้านสถานการณ์สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น โดยให้คำนึงถึงความถูกต้อง ความชัดเจน และรวดเร็วตามแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑) ให้ผู้นำชุมชนสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น แล้วรายงานให้ ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล) ทราบและรวบรวมความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น

๒) ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายงานสถานการณ์สาธารณภัยต่อ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ตามลำดับ

๓) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด รายงานสถานการณ์สาธารณภัยต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง และ/หรือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามลำดับชั้นที่เหนือขึ้นไป

๕.๘.๒ การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Needs Assessment : DANA)

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งพื้นที่/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือภายในพื้นที่ประสบภัย และรายงานต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ตามลำดับ โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัยเพื่อประเมินสถานการณ์ และวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง รวมทั้งความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ เป็นต้น การประเมินนี้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรมและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้อยู่รอดปลอดภัย โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๑) การประเมินแบบรวดเร็ว (rapid assessment) กระทำทันทีภายหลังมีเหตุการณ์สาธารณภัยเกิดขึ้น โดยมากภายในสัปดาห์แรกของการเกิดภัย เป็นการประเมินแบบคร่าวๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลความต้องการ สิ่งที่ควรปฏิบัติหลังจากเกิดภัย และทรัพยากรที่จำเป็นทุกๆด้าน ทั้งผู้ประสบภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม ลำดับความสำคัญก่อน-หลัง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน

๒) การประเมินแบบละเอียด (detailed assessment) ให้ดำเนินการทันทีเมื่อภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลง หรืออย่างน้อยภายใน ๒ สัปดาห์หลังจากเกิดสาธารณภัย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อใช้ในการฟื้นฟูระยะยาวได้อีกด้วย เป็นการระบุมูลค่าความเสียหายทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประมาณการด้านการเงิน และวัสดุอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลือและความต่อเนื่อง ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการในแต่ละด้าน

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักมาตรฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา สตรีมีครรภ์ และผู้พิการเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๕.๘.๓ การใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่จังหวัดปทุมธานี ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ร่วมกับ คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) ดำเนินการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และหลักเกณฑ์วิธีการ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการช่วยเหลือโดยเร่งด่วนตามจำเป็นและเหมาะสมเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในท้องที่ โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ใด

แนวทางการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖

(๑) เมื่อคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลัน ให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปทุมธานี โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินนั้นได้ โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินภายในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เมื่อประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและดำเนินการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ใช้วงเงินอุดหนุนราชการ ตามระเบียบที่กำหนดให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแห่งละ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบนี้ ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมอันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า โดยไม่สามารถใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้างหรือสาธารณูปโภคที่ถาวรหรือก่อสร้างใหม่ได้

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง การกำหนดวงเงินอุดหนุนราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสำหรับให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไว้ตามระเบียบนี้ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ดำเนินการขอใช้วงเงินอุดหนุนราชการให้ถูกต้องตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว

๕.๘.๔ การรับบริจาค

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปทุมธานี อำเภอกองและท้องถิ่น พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นต้องจัดให้มีการรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย โดยจัดตั้งศูนย์รับบริจาค และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของบริจาค และวิธีการแจกจ่ายสิ่งของและเงินบริจาค จัดทำบัญชีการรับ-แจกจ่าย สิ่งของรับบริจาคไว้เป็นหลักฐาน และมีระบบควบคุมการรับและใช้จ่ายเงินบริจาคเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖

(๔) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ของศูนย์รับบริจาคเพื่อการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อน พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณีที่บุคคล หน่วยงานหรือองค์กรใด จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย โดยที่บุคคล หน่วยงานหรือองค์กรนั้น ไม่ได้รับมอบภารกิจใด ๆ จากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปทุมธานี อำเภอสองและท้องถิ่น ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและส่งมอบสิ่งของบริจาคเอง

๕.๘.๕ การจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

เป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราวในระยะต้นและระยะกลางให้ได้ผลดี จำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ได้แก่

(๑) การดูแลด้านความปลอดภัย

(๒) การจัดการด้านสวัสดิการ อาหาร สุขาภิบาล และความเป็นอยู่ให้มีความสะดวก

(๓) การรักษาพยาบาล และการควบคุมป้องกันโรคเป็นไปอย่างทั่วถึง

(๔) การมีกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตร่วมกันเพื่อทำให้มีสุขภาพจิตดี

(๕) การรวมกลุ่มเป็นแหล่งเดียวกันเพื่อติดต่อขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปทุมธานี เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราวและประสานงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน ยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ ระบบสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค